

Paulus en Barnabas

Handelingen 15:36-39

Barnabas en Paulus waren goede vrienden, en allebei zendeling. Ze trokken intensief met elkaar op. Maar deze mannen kregen toch een diepgaand conflict met elkaar. Ze waren het oneens over Johannes Marcus, een jongere medewerker. Paulus vond dat Johannes Marcus absoluut niet kon meegaan, en Barnabas vond dat hij mee moest. Er ontstond een verbittering en de zendingen gingen uit elkaar. De schrijver van het boek Handelingen – Lucas – doet wijselijk geen uitspraak over wie in dit conflict nu eigenlijk gelijk had.

Paulus' gelijk

Een medewerker moet stressbestendig en betrouwbaar zijn. Johannes Marcus had hen in de steek gelaten (Hand. 13:13). Uit het vervolg van Handelingen blijkt dat Paulus in stressvolle en zeer gevaarlijke situaties terechtkwam.

Barnabas' gelijk

Johannes Marcus moet de kans krijgen ervaring op te doen in het zendingswerk. Dit gaat met vallen en opstaan. Heb dus geduld met hem! Later is Johannes Marcus toch een goede zendeling geworden, die toen wél voldeed aan Paulus' eisen (2 Tim. 4:11).

Dit soort 'verbitteringen' kunnen helaas voorkomen tussen mannen broeders. Wie van beiden gelijk had laten we, net als Lucas, in het midden. God heeft hen gelukkig weer bij elkaar gebracht. Hij doet immers alle dingen meewerken ten goede, zelfs deze scheiding! Hier botsten karakters en visies. Dit was geen aanvaring op leerstellig gebied. Paulus had een andere visie op de instelling, de mentaliteit van een medewerker dan Barnabas. Dit had echter geen reden moeten zijn om uit elkaar te gaan.

Vaak zijn 'derden' de oorzaak van een verbittering onder broeders. Helaas kiezen we vaak onnodig voor de weg van scheiding. Het wordt echter een ander verhaal als er sprake is van een verkeerde leer. Dan moeten we net zo rechtlijnig zijn als Paulus. De naam

Barnabas betekent: zoon van de vertroosting. Hij kon als geen ander treurende troosten. Hij was iemand die het voor anderen opnam: *'Maar Barnabas nam het voor hem (Paulus) op en bracht hem bij de apostelen'* (Hand. 9:27). Barnabas was pastoraal bewogen met mensen. Dit is een goede eigenschap. Maar pastoraal ingestelde broeders lopen het gevaar te ver door te schieten in hun bewogenheid. Als het om leerstellige kwesties gaat, mogen we ons nooit door onze pastorale gevoelens laten leiden. De Schrift is – en blijft – de toetsteen of we wel of niet gezamenlijk met een Johannes Marcus, of een Barnabas kunnen optrekken. Als een broeder of zuster een verkeerde leer aanhangt of verkondigt, moeten onze wegen zich scheiden (vgl. 2 Johannes: 9-11). *'Gaan er twee tezamen, zonder dat zij het eens geworden zijn?'* (Amos 3:3). We kunnen alleen tezamen gaan als we het over de leer ¹ eens zijn.

Om over na te denken

Er spelen op dit moment nogal wat leerstellige kwesties, met pastorale inslag, in de christenheid. Zo worden homoseksuele stellen onder bepaalde voorwaarden in gemeenten opgenomen. Ook voor samenwonende heteroseksuele stellen heeft men 'ontsnappingsclausules' bedacht. Een van de voortrekkers op dit gebied zegt dat we in bepaalde gevallen beter kunnen bidden en wachten op de Heer. Dit is in zijn ogen veel belangrijker dan het uitpluizen van allerlei regels en principes.

Hier hebben we een typisch voorbeeld van iemand die te ver is doorgeschoten in zijn pastorale bewogenheid. Moeten we op onze pastorale gevoelens varen, of moeten we ons laten leiden door Gods veilig kompas: de Bijbel? Laten we de Schrift zelf laten spreken. Als iemand met een nieuwe leer komt aanzetten, moeten we wel dégelijk nagaan welke regels en principes de

¹ Het betreft hier geen twijfelachtige vragen: Mag je wel of niet een glaasje wijn drinken etc. (Rom. 14:1-12)? De leer is hier de geopenbaarde waarheid zoals die vinden in het Woord van God. In ons artikel betreft het de waarheid die in verbinding staat met ons gedrag in Gods huis (1 Tim. 3:15).

Schrift erop nahoudt. Toen Paulus en Silas een ‘nieuw’ evangelie verkondigden in Berea, ontvingen de Joden het woord met alle bereidwilligheid. Wat deden zij vervolgens: bidden en afwachten? Nee, zij onderzochten dagelijks de Schriften *of deze dingen zo waren* (Hand. 17:10-11). Wij worden ertoe opgeroepen de profetieën niet te verachten, maar *alles te beproeven* (1 Tess. 5:20). Zéker als het gaat om dit soort ernstige aangelegenheden.

De Barnabas-broeders (pastoraal bewogen als ze zijn) staan vooraan om het voor de homoseksuele medemens op te nemen. Dit is goed, dit ligt in het karakter van een Barnabas, een zoon van de vertroosting. Het minder goede – zeg maar boze – is dat men zich boven de Schrift gaat verheffen. Men beschuldigt de Paulus-broeders van rechtlijnigheid en het uitpluizen van regels en principes. Maar in dit geval schaar ik me

achter de Paulus-broeders. Niet omdat ik niet pastoraal bewogen ben met mijn homofiele medemens, maar omdat de Schrift ongehuwd samenwonen en homoseksualiteit afkeurt.

Enkele vragen

1. In wie herkennen wij onszelf het meest: in Paulus of in Barnabas?
2. Wij roepen al heel snel: “Ik ben van Paulus, ik van (...)” (1 Kor. 1:12). Als wij voor iemand partij kiezen, komt er vaak narigheid van. Hoe hadden Paulus en Barnabas deze verbittering en scheiding kunnen voorkomen?

PC 02-02-07

Oude Sporen 2011

